Hvem underviser hvem, i hvad, hvornår? – Dagens tal: 118 ulæste

118 er antallet af processtandarder inden for grafisk teknologi, som er gældende, tilgængelige og som egentlig burde anvendes i den daglige grafiske produktion.

Det er naturligvis ikke alle processtandarder der er lige relevante for alle virksomheder. Men ved du hvilke? Det er jo godt at vide, hvad man ikke ved. Det er ikke så godt, hvis man ikke ved, hvad man ikke ved.

International Standard Organisations (ISO) tekniske komite nr. 130 handler om Grafisk Teknologi. Den blev etableret i 1969 og har i skrivende stund udgivet 118 gældende processtandarder til vores område. Det er ikke standarder, man kan blive certificeret efter. Men det er processtandarder, der beskriver hvordan du burde udføre de enkelte processer i grafisk produktion. En af disse er "ISO 12647-familien" som du måske har hørt om og som nu har 9 varianter til 9 trykmetoder.

Selv har jeg forsøgt missionere for disse processtandarder siden 1998, hvor den første udgave af ISO 12647-2 var gældende. Det har jeg gjort igennem min undervisning, som konsulent, i artikler og gennem min bog fra 2008 med den mundrette titel "Internationalt standardiseret grafisk produktion – ISO 12647".

Det triste er, at ingen i den danske grafiske industri tilsyneladende har taget disse standarder rigtigt til sig?

Men måske er problemet, at der ikke er et problem. Forstået på den måde, at hvis trykkerierne får en reklamation, så trykker de bare om eller giver en dekort. Men holder de regnskab med, hvor mange penge de bruger om året på disse reklamationer og omtryk? Tænk, hvis man kunne fjerne, eller halvere dette beløb?

På den anden side er disse processtandarder jo ikke læs-let-udgaver for folk, med for lidt tid, og måske med for få forudsætninger til at kunne forstå dem. Processtandarderne er skrevet af grafiske ingeniører, til grafiske ingeniører (som vi jo ikke uddanner til i Danmark).

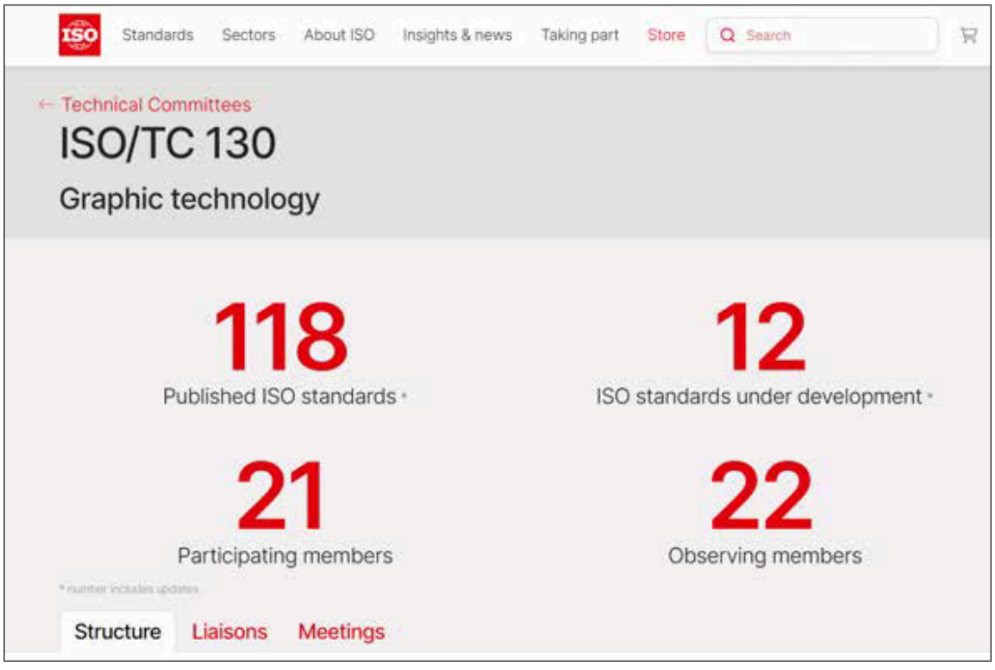

ISO har publiceret 118 standarder inden for grafisk teknologi. Hvor mange kender du?

Tekst • Michael Abildgaard, Lektor | DMJX | map@dmjx.dk

Medie Standard Print 2018 fra tyske bvdm er et godt sted at få overblik over standarderne, siger Michael Abildgaard.

Hensigten med alle disse processtandarder er, at brancheorganisationer omsætter/oversætter standarderne til praktiske guidelines for fagfolk.

Det var da også formålet med min bog i 2008, som Grafisk Arbejdsgiverforening (nu GRAKOM) betalte udgivelsen af og som de udsendte til alle deres medlemsvirksomheder. Men det er mere end 16 år siden, og der er sket meget siden.

De udenlandske søsterorganisationer som fx svenske Grafiska Företagen, tyske bvdm, amerikanske IdeAlliance (tidligere SWOP og GRACoL) har holdt fast og opdaterer løbende deres vejledninger og tilbyder procescertificeringer til virksomhederne.

Bvdm udgav vejledningen "Medie Standard Print 2018", som faktisk også kunne trænge til en opdatering. Til gengæld er det tyske FOGRA stadig opdaterede, men det er jo også deres eksistensgrundlag.

Men hvem har ansvaret og opgaven i Danmark?

Er det GRAKOM, HK Privats Grafiske gruppe, TECHCOLLEGE, Media erhvervsuddannelserne, DMJX, Emballageindustrien, andre brancheorganisationer (som fx Danish Label Association o.l.) eller er det virksomhederne selv?

Tilsyneladende har ingen påtaget sig dette ansvarsområde og derfor er vi ikke up to date i Danmark. Det ses blandt andet når diskussionen falder på ICC-profiler, som jeg beskrev i Sign Print & Pack nr. 604, s.36-38.

For ca. 25 år siden havde man "flexo-uddannelsen", der gav adgang til jobs i etiket- og emballageindustrien. Det har man ikke længere, hvilket nogle i denne branche er kede af. Dog gør TECHCOLLEGE hvad de kan for at råde bod på det.

For ca. 25 år siden gav en hvilken som helst grafisk faguddannelse adgang til optagelse på Den Grafiske Højskole (nu DMJX), hvor man kunne tage en toårig videregående uddannelse og kvalificere sig til at blive leder eller mellemleder i den grafiske branche og tilknyttede virksomheder.

Sådan er det ikke længere. DMJX optager stort set ingen med erhvervsfaglige uddannelser og DMJX har ikke længere grafisk produktion eller grafisk teknik som en del af PBA-uddannelsen i medieproduktion og ledelse (MPL). Vi har nu kun tre uger om Corporate Visuel Identity, som indeholder et par dage om grafisk produktion, på hele den 3 år lange MPL-uddannelse.

DMJX kunne oprette kurser i alt dette, men de efterspørges ikke.

Så måske opfattes det ikke som et problem i brancherne. Men er vi i Danmark konkurrencedygtige, hvad angår up-to-date viden og high-end processtandardiseret grafisk produktion?

Det er værd at tænke over og diskutere i de forskellige brancheorganisationer.

Det første skridt kunne være at gøre sig bekendt med listen over de 118 gældende processtandarder og i vejledningen "Medie Standard Print", som du kan finde link til her i artiklen.

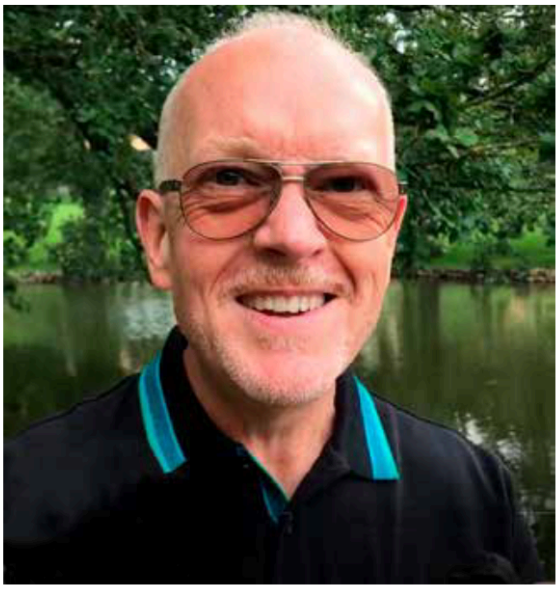

Michael Abildgaard har i en menneskealder arbejdet med kvalitetsstyring og har blandt andet afholdt kurser for Danish Label Association og GRAKOM.

Links til internationale standardiseringssider

ISO-TC130's 118 processtandarder	https://www.iso.org/committee/52214/x/catalogue/p/1/u/0/w/0/d/0
Tyske FOGRA	https://fogra.org/en/
Amerikanske IdeAlliance	https://idealliance.org/about/
Svenske Grafiska Företagen	https://www.grafiska.se/om-grafiska/grafiska-branschen/standarder/certifierad-grafisk-produktion/
Tyske "Medie Standard Print 2018"	https://www.bvdm-online.de/fileadmin/user_upload/Bundesverband/Technik-Produktion/Richtlinien-Handreichungen/MediaStandard_Print_2018.pdf